

w n u m e r z e

wywiad

Sprzeżyć w kosmos i zobaczyć geodezję 5

Mamy obecnie system satelitarny GPS, który umożliwia wyznaczanie współrzędnych punktów geodezyjnych, zastępując tradycyjną sieć geodezyjną. Mamy tachimetr elektroniczny, którym można natychmiast na ich podstawie wykonać pomiar sytuacyjno-wysokościowy. Oto narzędzia współczesnej geodezji – mówi Kazimierz Czarniecki.

Nowości technologiczne 24

Zostaliśmy zaproszeni do odwiedzenia organizowanej w dniach 16-17 grudnia przez IGIK Giełdy Technologicznej prezentującej nowości w teledetekcji, fotogrametrii lotniczej i satelitarnej oraz kartografii.

polemika

Za co płacimy w ODGIK? 9

Głos w dyskusji na temat działalności ośrodków dokumentacji geodezyjno-kartograficznej.

komputer

Mapa numeryczna 12

Komputera można używać zamiast sumatora, puzonu czy maszyny do pisania. Jednak takie jego użycie nie oddziałuje na intelekt użytkownika. Tylko wtedy komputer przebudowuje umysłowość księgowego, gdy dokonuje on przy jego pomocy skomplikowanych analiz, a nie sumuje słupki.

Numeryczny model terenu kolejowego 27

W międzynarodowej sieci 51

Czasy gołębi pocztowych odeszły w przeszłość, a przecież każdy człowiek musi się z innymi ludźmi kontaktować. Internet to drugie – obok komunikacji – słowo-klucz, coraz częściej wypowiedane.

archiwalia

Kilka uwag o planach sytuacyjnych 20

Należyty plan sytuacyjny jest podstawą wszelkiej pracy planowej i inwestycyjnej w mieście. Jest to oczywistość, której powtarzanie nie wydaje się nigdy przesadą – tak pisał W. Schwarzenberg-Czerny w czerwcu 1939 r. w miesięczniku GEODETA.

prawo

Z upoważnieniem czy bez? 32

Kolejny głos w sprawie rozgraniczeń nieruchomości.

aktualności

Geodeci w Wenecji 33

Relacja z XI Konferencji Katedr i Zakładów Geodezji Wydziałów Niegeodezyjnych, której hasłem była „Geodezja współczesna w programach nauczania na kierunkach: budownictwo i inżynieria środowiska”.

prawnik radzi

Z należyłą starannością 36

Dziś na temat odpowiedzialności członka zarządu w spółce z o.o.

rynek

Zamówienia publiczne 40

Okładka: Rywalizacja geodetów w narciarstwie alpejskim Korbiewo '96. Za dwa miesiące kolejna edycja tej prestiżowej imprezy (patrz str. 56)

w n u m e r z e

polemika

Teoria i praktyka a majstrowanie przy SIT 5

Niejednokrotnie zabierałem głos w sprawach SIT, nieodmiennie z najwyższym szacunkiem wyrażając się o ogromnej pracy i ideach zawartych w fundamentalnych dokumentach pana dr. Piotrowskiego (SIT – Program modernizacji z suplementem, SIT – Tryb wstępnych uzgodnień). Czasem usiłowałem rozwinąć jego pomysły, czasem przedstawić nieco inne punkty widzenia, na ogół nie do końca zgodne z tym, co pisał lub czynił (ówczesny i do niedawna) Główny Geodeta Kraju lub departament pod jego kierownictwem.

rozmowa

Z węgielnicą przy tablicy 16

W bieżącym roku szkolnym obchodzimy 80. rocznicę powstania Warszawskiej Szkoły Geodezyjnej. Odwiedziliśmy szacownego jubilatę i zaprosiliśmy do rozmowy – Marię Jackiewicz, Wacława Pillera oraz Zbigniewa Zwierza. Prezentujemy również kilka sylwetek nauczycieli WSG – w potocznym języku szkolnym nazywanych profesorami.

komentarz

Jeszcze jedne konfitury 25

Od wprowadzenia w Polsce katastru nie ma odwrotu. Wszyscy widzą palącą potrzebę takiej ewidencji danych nieruchomości. A nawet gdyby nie widzieli, to wprowadzenie katastru wymogą na nas struktury europejskie, w których chcemy się znaleźć.

rynek

Ceny usług geodezyjnych 28

Ceny w wybranych rejonach kraju w IV kwartale ubiegłego roku

Zamówienia publiczne 36

prawnik radzi

Osobiście i solidarnie 32

Wyjaśniamy kwestię odpowiedzialności wobec osób trzecich członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Powszechnie bowiem przyjęło się twierdzenie, stopniowo już nieco modyfikowane, że spółka z o.o. to taki podmiot gospodarczy, który szczególnie wierzycielom stwarza bardzo dużo problemów.

prawo

Chrońmy znaki 40

Treść rozporządzenia ministra gospodarki przestrzennej i budownictwa z dnia 21 grudnia 1996 r., opublikowanego w Dz.U. Nr 158, w sprawie sposobu i trybu ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych oraz rodzajów znaków nie podlegających ochronie.

aktualności

Wielki konkurs 54

Okładka: Ilustracja z książki „De Quadrante Geometrico Libellus...” autorstwa Corneliusa de Jode z 1594 r.

w n u m e r z e

wywiad

Ktoś musi przeciąć ten węzeł 5
„Są pewne zadania, których nie można puścić na wolny rynek. Nie wyobrażam sobie, żeby geodeta z przetargu zrobił scalenia, również klasyfikacja nie powinna przechodzić w prywatne ręce. Musi być wykonywana przez służby rządowe. (...) Dla mnie nie jest obojętna ani struktura WBGiTR-ów, ani ich obecność. To jest duży potencjał geodezyjny. Będę wszystko robił, żeby te biura istniały” – mówi Główny Geodeta Kraju Józef Racki.

prawo

Rynek nieruchomości 12
Uporządkowanie stanu prawnego nieruchomości to podstawa stworzenia ich normalnego rynku, a tym samym rozwoju gospodarczego kraju – twierdzi autor artykułu. Aby inwestor mógł cokolwiek budować, musi mieć prawo własności lub wieczystego użytkowania do terenu albo musi wykazać się prawem do dysponowania nieruchomością.

Leczmy księgi wieczyste... 24
Przekonywanie opinii publicznej o istnieniu cudownych mechanizmów prywatyzacyjnych czy paraprywatyzacyjnych jest dążeniem do stworzenia nowej elity finansowej w zawodzie prawniczym. Nie ma wątpliwości, iż aktualnie podstawowym mankamentem ksiąg wieczystych są zaległości.

sprzęt

Między pomiarem a mapą – plotery 15
Porównanie obecnych na rynku polskim ploterów firm Calcomp, ENCAD, Great Computer Corporation, Hewlett Packard, Mutoh i Roland. W tabelach, opracowanych na podstawie informacji technicznych dostarczonych przez dystrybutorów tego sprzętu, uwzględniliśmy plotery pisakowe (głównie tablicowe) i atramentowe (bębnowe).

komentarz

Drobne wielkie interesy 32
Wiele wskazuje na to, że przebieg pierwszej polskiej autostrady nie jest efektem strategicznego myślenia wynikającego z logicznych przesłanek. Spory o wytyczenie jej trasy w okolicach Warszawy i na terenie sąsiednich województw pozwalają na domysły, że kierunek autostrady wyznaczają interesy wąskiej grupy ludzi.

rynek

Zamówienia publiczne 36

aktualności

50 lat olsztyńskiego OPGK 41
Budma '97 – Targi Budownictwa 43

kataster

Wykorzystać szansę 44
Przedstawiamy artykuł Jana Koniecznego, eksperta ONZ i Unii Europejskiej ds. katastru, zawierający m.in. fragmenty raportu profesora Theo Bogaertsza z badań nad możliwościami modernizacji systemu katastralnego w Polsce.

Okładka: Tachimetr SET 5F firmy SOKKIA – reklama COGiK Sp. z o.o.

w n u m e r z e

rozmowa

Dobre i złe prawo 5
Zaproszeni przez redakcję geodeci rozmawiają o regulacjach prawnych.

fotogrametria

Nadchodzi rewolucja 18
Nowa generacja zobrazowań satelitarnych – kilka prywatnych konsorcjów otrzymało licencje rządowe na umieszczenie na orbitach satelitów do zbierania informacji o powierzchni Ziemi z dokładnością zastrzeżoną dotychczas dla celów wojskowych. Będą one konkurencyjne dla zdjęć lotniczych.

sylwetki

Wspomnienie o Wacławie Kłopotcińskim 28

komentarz

Cywilizowanie rynku nieruchomości 32

prawo

Kiedy wywiad terenowy 33
Zarządzenie w sprawie rozgraniczania nieruchomości, na które czekaliśmy siedem lat, zawiera wiele niejasności i niedomówień, a jego ostateczny kształt jest gorszy od III wersji projektu.

rynek

Zamówienia publiczne 36

zawód

Z dyplomem w rękę 40
Zdałeś na uczelni swój ostatni egzamin, a więc masz już w rękę dyplom inżyniera geodety i możesz wkroczyć w dorosłe życie człowieka, który sam zarabia na siebie. Ale gdzie się zatrudnić?

listy

Nie taki diabeł straszny 48
Dyrektor WBGiTR w Bielsku-Białej z siedzibą w Żywcu odpowiada na zarzuty stawiane przez geodetów działających na własny rachunek.

mapa

Skartować świat 50
Ostatnio rynek wydawniczy został wzbogacony o dwa nowe atlasy geograficzne: Księgę Świata i Nowy Atlas Świata. Pierwszy z nich szkokuje zarówno wysoką jakością zdjęć, map, jak i... wymiarami.

wydarzenia

Korbielów '97 54
Relacja z VIII Ogólnopolskich Mistrzostw Narciarskich Geodetów.

Okładka: Symulowane zobrazowanie Mountain View w Dolinie Krzemowej. Zdjęcie udostępnione przez Space Imaging. Patrz też str. 18

w n u m e r z e

świat

Badania na szczycie 5

W roku bieżącym minie 59 lat od doniosłego i znaczącego dla polskiej nauki wydarzenia, jakim było otwarcie Meteorologiczno-Astronomicznego Obserwatorium na górze Pop Iwan w Czarnehorze. Kilka lat temu powstał pomysł odbudowy zniszczonego w czasie zawieruchy wojennej obiektu i zorganizowania w nim ukraińsko-polskiej stacji badawczej.

mapa

O instrukcji K-1 z grubej rury 9

Autor, mając nadzieję zainteresować osoby decydujące o zmianach, przedstawia propozycje zmierzające do uproszczenia instrukcji K-1. A że klóć się one dość mocno z tym, do czego przywykliśmy, mogą być potraktowane jako wyrotowe i stąd tytuł.

technologie

Wielotorowość sygnału GPS 13

Spostrzeżenia dotyczące zmienności przyrostów wektorów satelitarnych dla punktów stacjonowanych przez odbiorniki satelitarne, nad którymi nie występuje pełne odkrycie horyzontu.

sprzęt

Testujemy DISTO 17

prawo

Rozgraniczanie nieruchomości – cz. 1 21

Opracowana na podstawie obowiązujących przepisów, wyroków NSA i praktycznych doświadczeń „ściąga” dotycząca tej tematyki. Dziś część wynikająca z Prawa geodezyjnego.

Znieść czy zostawić 32

Ostatnio wiele uwagi poświęcono projektowi Stowarzyszenia Użytkowników Wieczystych z Zielonej Góry. Zaproponowali oni, aby wszyscy użytkownicy wieczysti stali się z mocy prawa właścicielami gruntów.

Głos w sprawie rozgraniczenia 44

rynek

Zamówienia publiczne 36

Ceny usług geodezyjnych 54

listy

Wygodna Baza Geodetów i... 46

O działalności wojewódzkich biur geodezji i terenów rolnych raz jeszcze.

wydarzenia

O geodezji prawie wszystko 50

Relacja z XIX Konkursu Wiedzy Geodezyjno-Kartograficznej.

Okladka: Niwelator wytwórni G. Gerlach (początek XX wieku) – ze zbiorów Muzeum Techniki w Warszawie. Fotografia Jerzy Wiśniewski.

w n u m e r z e

mapa

Ze Szwajcarii do Polski 5

Okolo 70 map ze zbiorów Muzeum Polskiego w Rapperswilu można oglądać na wystawie otwartej w maju w Zamku Królewskim w Warszawie. Jest to fragment liczącej ponad 800 map i 22 atlasy kolekcji „Cartographia Rappersvilliana Polonorum” będącej własnością polskiego muzeum mającego swoją siedzibę w tym szwajcarskim mieście. Trzonym całego zbioru są mapy подарowane w 1983 r. przez wdowę po płk. Romanie Umiaszowskim, pochodzące ze wspaniałej zgromadzonej przez niego kolekcji kartograficznej.

prawo

Rozgraniczanie nieruchomości – cz. II 12

Autor – pracownik Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Gruntami Urzędu Wojewódzkiego w Wałbrzychu – na podstawie obowiązujących przepisów i wyroków sądowych dotyczących rozgraniczania nieruchomości przygotował „ściąagę” z tego tematu. Tym razem omawia zarządzenie w sprawie rozgraniczania nieruchomości z 5 sierpnia 1996r.

Idziemy na urlop 40

Przepisy urlopowe nowego kodeksu pracy obowiązujące od 1 stycznia 1997 r.

Płaćmy tylko za towar 45

Projekt rozporządzenia w sprawie opłat za usługi ODGiK opracowany na zlecenie Geodezyjnej Izby Gospodarczej przez Romana Kasprzaka. Autor założył, że nowe zasady powinny być jak najprostsze i nie powinny umniejszać dotychczasowych wpływów zasobu. Opłata nie może być funkcją wartości pracy geodezyjnej i powinna odzwierciedlać wartość otrzymanego materiału.

wydarzenia

Niech każdy robi swoje 18

Konferencja „Teoria i praktyka SIT” – Łódź 17-19 kwietnia.

Koordinacja i integracja 19

Fragmenty wystąpienia Józefa Rackiego na łódzkiej konferencji.

INTERMAT '97 37

Targi techniki budowlanej w Paryżu – kwiecień 1997 r.

Kupą, mości panowie 42

V Walne Zgromadzenie Geodezyjnej Izby Gospodarczej – Białobrzegi 9-10 maja. Skrót sprawozdania z działalności Rady i Biura GIG.

Nie tylko dla wilków morskich 54

Geodezja w gospodarce morskiej i hydrografii – konferencja w Gdyni 24-25 kwietnia.

polemika

Kto się boi ośrodków? 24

Organizacja ODGiK – autor dyskutuje z tekstem Jacka Smutkiewicza „Za co płacimy w ODGiK” [GEODETA 1/97].

rynek

Zamówienia publiczne 32

Okladka: 28-calowy panoramiczny monitor, element zintegrowanego systemu fotogrametrycznego firmy Intergraph – reklama.

INSTYTUCJE GEODEZYJNE

Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
00-926 Warszawa, ul. Żurawia 3/5,
tel./faks (0 22) 628-72-37, 661-80-71

Główny Urząd Geodezji i Kartografii
Warszawa, ul. Wspólna 2,
pok. 333, tel. (0 22) 661-80-17,
661-80-18, 661-29-73, faks 629-18-67

Geodezyjna Izba Gospodarcza
00-043 Warszawa, ul. Czackiego 3/5,
pok. 206 i 207, tel. (0 22) 827-38-43

Instytut Geodezji i Kartografii
00-950 Warszawa, ul. Jasna 2/4,
tel. (0 22) 827-03-28

Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych
00-950 Warszawa, ul. Jasna 2/4,
tel. (0 22) 826-42-21 w. 438, 827-79-57
faks (0 22) 827-76-27

Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30,
Inf. o numerach wewn. (0 22) 623-10-00

Stowarzyszenie Prywatnych Geodetów Pomorza Zachodniego
70-383 Szczecin, ul. Mickiewicza 41,
tel. (0 91) 84-66-57, 84-09-57

Zarząd Główny SGP
00-043 Warszawa, ul. Czackiego 3/5,
tel. (0 22) 826-74-61 do 69, w. 352
lub (0 22) 826-87-51

SERWISY KOPIAREK

Autoryzowany serwis światłokopiarek firmy REGMA i innych
PUH „GeoserV” Sp. z o.o.
Oddział w Łodzi, ul. Solna 14,
tel. 32-62-87

Autoryzowany serwis światłokopiarek firmy REGMA – PUH GEOZET S.C.
01-018 Warszawa, ul. Wolność 2A,
tel. 838-41-83

SERWISY GEODEZYJNE W POLSCE

CENTRUM SERWISOWE IMPEXGEO
05-126 Nieporęt, ul. Ogrodowa 8,
tel. 774-86-96

COGiK Sp. z o.o.
Serwis instrumentów firmy SOKKIA
00-950 W-wa, ul. Jasna 2/4, tel. 827-36-38

GEOTECHNIKA SERVICE S.C.
Serwis sprzętu geodezyjnego oraz światłokopiarek firmy Regma, 61-055 Poznań,
ul. Świętochny 19, tel. 768-359

MGR INŻ. ZBIGNIEW CZERSKI
Naprawa Przyrządów Optycznych
Serwis gwarancyjny i pogwarancyjny instrumentów elektronicznych i optycznych firmy Leica (Wild Heerbrugg),
02-087 Warszawa, al. Niepodległości 219,
tel. (0 22) 25-43-65, fax (0 22)25-06-04

Geomatec s.c.
Serwis gwarancyjny i pogwarancyjny instrumentów Geodimeter (d. AGA) firmy Geotronics AB 00-533 Warszawa,
ul. Mokotowska 65/1, tel/faks 622-74-14
e-mail:geomatec@medianet.com.pl

OPGK WROCŁAW Spółka z o.o.
Serwis sprzętu geodezyjnego
53-125 Wrocław, al. Kasztanowa 18/20
tel. (0 71) 73-23-38 w. 345, faks 73-26-68

Optical Laser Service
– Grzegorz Staniszewski
Autoryzowany serwis optycznych i optoelektronicznych przyrządów geodezyjnych firmy Carl Zeiss Jena (GmbH) i Carl Zeiss Opton, 02-350 Warszawa,
ul. Częstochowska 44, tel. 658-04-64

PPGK
Pracownia konserwacji przy PPGK – naprawa sprzętu geodezyjnego różnych firm, atestacja sprzętu geodezyjnego, naprawa i konserwacja sprzętu fotogrametrycznego firm Wild i Zeiss. 00-950 Warszawa,
ul. Jasna 2/4, tel. 826-42-21 w. 528

PRYZMAT S.C.
Serwis Sprzętu Geodezyjnego
31-539 Kraków, ul. Żółkiewskiego 9,
tel./faks (0 12) 22-14-56

Przedsiębiorstwo Miernictwa Górniczego
Naprawa sprzętu geodezyjnego
40-065 Katowice, ul. Mikołowska 100a,
tel. (0 32) 757-43-85

Serwis sprzętu geodezyjnego KPG
30-086 Kraków, ul. Halczyzna 16, tel. 37-09-65

Serwis sprzętu geodezyjnego OPGK Lublin
Naprawy mechaniczne i optyczne, atestacja dalmierzy 20-072 Lublin,
ul. Czechowska 2, tel. (0 81) 292-91 w. 77

Serwis sprzętu geodezyjnego PUH „GeoserV” Sp. z o.o.
01-121 Warszawa, ul. Korotyńskiego 5,
tel. 822-20-65

Serwis sprzętu geodezyjnego ZUP GEOBUD
41-709 Ruda Śląska, ul. Czarnoleśna 16,
tel. (0 32) 248-78-71

GEOPRYZMAT
Serwis gwarancyjny i pogwarancyjny instrumentów firmy PENTAX oraz serwis instrumentów mechanicznych dowolnego typu
05-090 Raszyn, ul. Mieszka I 49,
tel./faks (0 22) 720-28-44, (0 601) 34-71-34

TPI Sp. z o.o.
Serwis instrumentów firmy TOPCON
01-229 Warszawa, ul. Wolska 69,
tel./fax (0 22) 632-91-40, 0 602-30-50-30

Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne
Serwis sprzętu geodezyjnego
00-497 Warszawa, ul. Nowy Świat 2,
tel. 621-44-61, w. 292

Zakład Mechaniki Precyzyjnej Krzysztof Szyszko
Naprawa optycznych przyrządów pomiarowych i sprzętu geodezyjnego
02-023 Warszawa, ul. Tarczyńska 12,
tel. 822-97-51

Centrum Serwisowe Carl Zeiss „Geodezja” Tadeusz Nadowski
43-100 Tychy, ul. Rybna 38c,
tel./faks (0 32) 227-11-56, tel. 0 601-41-42-68

polityka

Znów o SIT - uwagi częściowo niewieże 5
Słowo „nieporządek” nie jest wystarczająco mocne, aby użyć go dla określenia stanu obowiązujących przepisów prawa. Jeśli *Prawo geodezyjne* nadal w piętnastu miejscach wymienia MGPIB jako odpowiedzialne za różne sprawy geodezji, to można mówić o znacznej entropii sygnału.

technologie

GPS plus GLONASS - nowe możliwości 14
GLONASS to rosyjska „odpowiedź” na system GPS. Obecna sytuacja polityczna zaowocowała próbami wykorzystania obu systemów i stworzenia zintegrowanego nawigacyjnego systemu satelitarnego GNSS – Global Navigation Satellite System.

fotogrametria

Jakie jutro dla zdjęć? 16
Czym są obecnie i jakiej mają perspektywy zdjęcia lotnicze i zobrazowania satelitarne? – część I.

interwencje

Autostradą do kapitału 22
Na marginesie konferencji w Nowym Sączu przewijał się problem sposobu zlecenia przez ABIEA prac związanych z geodezyjną obsługą autostrad.

wywiad

W obronie wykonawstwa komercyjnego 26
O programie działania Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych mówi prezes Ludwik Będkowski.

Kataster po niemiecku 29
Rozmowa z Horstem Borgmannem, prezesem Stowarzyszenia Geodetów Niemieckich Berlina i Brandenburgii.

komputer

Z Geo-Info przez SWING do Kart-K1 28
SIP zarabia na sobie 44
Brak danych niezbędnych do racjonalnego zarządzania miastem sprawił, że w Zgierzu wzięto się za budowanie SIP.

rynek

Zamówienia publiczne 32

wydarzenia

Trochę pomagamy, trochę wskazujemy 38
VII Konferencja Naukowo-Techniczna „Systemy informacji przestrzennej”.

Trzeci kamień milowy cywilizacji? 42
III Jubileuszowa Konferencja pod hasłem: „GEO-INFO w Polsce”.

Studencka Wieża Babel 54
Międzynarodowe Spotkanie Studentów Geodezji IGSM '97 – Holandia.

Okładka: Busola z wytwórni G. Sołowiowa (Petersburg, II połowa XIX w.) – ze zbiorów Muzeum Techniki w Warszawie. Fotografia Jerzy Wiśniewski.

wywiad

Zdjęcia w cenie 5
„Na zlecenie Głównego Urzędu wykonywane są naloty fotogrametryczne na obszarach objętych powodzią wzdłuż dorzeczy Odry i Wisły. Zdjęcia te mają dwa podstawowe cele. Operacyjny – dostarczanie danych do bieżącego określania stanu zagrożenia i podejmowania decyzji przez sztab kryzysowy. I drugi – ewidencjonowanie skutków powodzi” – mówi wiceprezes GUGiK Jerzy Albin.

interwencje

Rzeczoznawcy majątkowi powodziom 10
Pilne, czynne uczestniczenie w szacowaniu strat spowodowanych powodzią, bez wynagrodzenia, jedynie za zwrotem poniesionych kosztów – to inicjatywa rzeczoznawców majątkowych.

prawo

Mierniczy przysięgli mile widziani 12

fotogrametria

Gdzie człowiek nie może, tam samolot... 16
Nie tylko na zlecenie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii wykonywano zdjęcia lotnicze zalanych terenów. Wojewoda opolski zamówił zdjęcia w Państwowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym z Warszawy. Niektóre z nich publikujemy na kolejnych stronach.

Obrazy z kosmosu coraz bliżej 21
Wobec rosnącej jakości obrazów satelitarnych coraz aktualniejsze jest pytanie o ich potencjał kartograficzny. W jakim zakresie obrazy te są przydatne do produkcji i aktualizacji map topograficznych? Wokół tych zagadnień obserwuje się pewien „szum informacyjny”.

wydarzenia

Internet, wideo i prawa autorskie 19
Spotkanie Komitetu Szefów Państwowych Służb Geodezyjnych i Kartograficznych Krajów Europy – CERCO, Florencja '97

Do zobaczenia w Ottawie 46
XVIII Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna, Sztokholm '97.

Ekspozycja po japońsku 54

rynek

Zamówienia publiczne 32

szkoła

Kto wykształci geodetę? 40
Są jeszcze w tym roku wolne miejsca w niektórych szkołach policealnych i na zaocznych studiach wyższych.

historia

W płaszczyźnie horyzontu 50

Okładka: Fragment zdjęcia lotniczego Wrocławia wykonanego na zlecenie GUGiK. 13 lipca godzina 7:10.

w n u m e r z e

rozmowa

Dziś można pokazać wszystko 5

Na tegorocznej XVIII Konferencji Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej w Sztokholmie, Amerykanie pokazywali swój multimedialny atlas narodowy, który jest w trakcie opracowywania. Niesamowite! Technika idzie do przodu w takim tempie, że człowiek jest oszołomiony. Te środki wyrazu są fantastyczne, prawie że nieograniczone. Świat idzie w kierunku atlasów elektronicznych, multimedialnych. Nie chcemy odstawać od tych trendów – mówi Izabella Krauze-Tomczyk.

interwencje

Autostradą do Trybunału 16

Trybunał Konstytucyjny uchwalił, że przepisy ustawy o zamówieniach publicznych są obowiązane przestrzegać jednostki państwowe i komunalne, których działalność nie jest nastawiona na maksymalizację zysku.

prawo

MSWiA o finansach w geodezji 18

Rozporządzenie z dnia 30 lipca 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości opłat za czynności związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu oraz za wykonanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencji gruntów.

Rozporządzenie z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

komputer

Mapa bez mapy 24

Większość funkcjonujących obecnie na polskim rynku systemów mapy numerycznej nie potrafi oderwać się od obrazka. Nie tylko dlatego, że dotychczasowy użytkownik mapy jest do niego bardzo przyzwyczajony, ale także dlatego, że systemy te zostały tak właśnie skonstruowane.

rynek

Zamówienia publiczne 32

projekty

Operacja inżynierska na medal 39

Gigantyczny reaktor do syntezy mocznika ustawiony został w puławskich „Azotach”. Nie obyło się bez udziału geodetów.

historia

Fragmenty z życia 44

W 58. rocznicę wybuchu II wojny światowej, nigdzie wcześniej nie publikowane wspomnienia uczestnika kampanii wrześniowej.

wydarzenia

Inwazja informatyki 54

Wrażenia z wystawy A/E/C SYSTEMS '97 – Filadelfia, 17-19 czerwca.

Okładka: Reklama firmy ZUP GEOBUD

w n u m e r z e

sprzęt

Tachimetry elektroniczne 5

Tradycyjnie już prezentujemy nowoczesny sprzęt geodezyjny w formie zestawień. W ciągu roku, jaki minął od ostatniego porównania, pojawiło się wiele nowych modeli tachimetrów elektronicznych. Dane zamieszczone w tabelach konsultowaliśmy z polskimi przedstawicielami producentów. Przy zakupie można więc domagać się sprzętu o parametrach nie gorszych od przedstawionych przez nas.

wywiad

Wszystko zależy od człowieka 19

Z Rafałem Godlewskim, byłym przewodniczącym Komisji Finansowo-Gospodarczej Samorządu Studentów Politechniki Warszawskiej, rozmawia Jacek Skwirowski.

Cyrkiel odkryjemy jeszcze nie raz 39

Z Helmutem Hufnaglem, dyrektorem ds. produkcji firmy Staedtler, rozmawia Jolanta Jasińska.

technologie

Pomiary budowlane 25

Wymiarowanie, tolerowanie i pomiary geodezyjne obiektów budowlanych w ujęciu norm PN-ISO (część I).

rynek

Zamówienia publiczne 32

Ceny usług w II kwartale 1997 r. 54

świat

U królewskich astronomów 42

Na dziedzińcu Starego Królewskiego Obserwatorium południk zerowy jest zaznaczony grubą linią, która przechodzi również przez ścianę Budynku Południka. Na ścianie tej został umieszczony cyfrowy zegar odliczający dni, godziny, minuty, sekundy, a nawet setne sekundy pozostałe do 2000 roku. Zaś na ceglanej ścianie tuż przed wejściem do obserwatorium dostrzegamy unikalny zegar z tarczą podzieloną na 24 godziny.

wydarzenia

Regionalnie przeciw powodziom 46

Robocza narada szefów służb geodezyjnych Czech, Niemiec i Polski, poświęcona zabezpieczeniu przed powodziami w dorzeczu Odry odbyła się w Warszawie w dniach 14-15 września 1997 r.

interwencje

Pomoc nadal potrzebna 51

Fotoreportaż z Technikum Geodezyjnego w Opolu zalanego w czasie powodzi.

Okładka: Reklama. Artykuły kreślarskie firmy Staedtler – MARSMAGNO 2, MARSMATIC, MARSMICRO, LUMOGRAPH, gumka MARS PLASTIC. Wykonanie: Studio Grafiki Reklamowej „C4”.

w n u m e r z e

wywiad

Z nadziejami w XXI wiek 5
Z profesorem Bogdanem Neyem, przewodniczącym Komitetu Programowego konferencji „Geodezja i kartografia u progu XXI wieku”, członkiem korespondentem PAN, rozmawia Zbigniew Leszczewicz.

wydarzenia

Żagle staw! 14
Nad jeziorem Narie w Bogaczewie Główny Geodeta Kraju Józef Racki otworzył VI Ogólnopolskie Regaty Żeglarskie Geodetów. Organizatorem regat (po raz piątą) było OPGK Sp. z o.o. w Olsztynie. Tym razem walczyliśmy na żagłówkach kabiniowych typu „Kłobuk”. Nowiutkie jachty i silny wiatr zapowiadały duże emocje. Tak też było do końca regat.

Będziemy się doktoryzować? 47
75-lecie Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej.

Kupić, nie kupić, potargować się można 50
III Międzynarodowe Targi Geodezji GEA '97, Katowice 9-11 października.

technologie

Dbajmy o drogi 16
Wybrane zagadnienia systemu wspomagania zarządzania siecią ulic miasta Poznania.

Normy nowe, ale... 25
Wymiarowanie, tolerowanie i pomiary geodezyjne obiektów budowlanych w ujęciu norm PN-ISO (część II).

polemika

Rozważania na tle osnute 22
Artykuł p. Aleksandra Danielskiego „Mapa bez mapy, czyli rozważania swobodne” [GEODETA 9/97] porusza kwestie bardzo istotne dla praktyki tworzenia SIT w jej chyba najważniejszym punkcie. Jest nim opracowanie podstawowych danych elementarnych, tj. na poziomie mapy zasadniczej – pisze Zygmunt Szumski.

rynek

Zamówienia publiczne 32

prezentacje

Czy Compass S.A. nadaje kierunek? 38
Cykl artykułów „Promujemy firmy i ludzi” narodził się z chęci pokazania, że w geodezji można być nowatorskim, przebojowym. Że są w Polsce firmy, które startowały w geodezji od zera i osiągnęły wspaniałe wyniki. Że są ludzie, dla których nie istnieją słowa: niemożliwe, nie da się.

komputer

Droga numeryczna 40
Aktualny stan wiedzy i poziom techniczny umożliwi przeprowadzenie pełnego procesu projektowego na ekranie komputera. Projekty nowych obiektów są nierozdzielnie związane z terenem, a bazą do pracy komputerowej są systemy dostarczające map numerycznych.

Okladka: III Międzynarodowe Targi Geodezji. Zdjęcia: Marek Domagała, Janusz Piłszak, Anna Wardziak, Katarzyna Pakuła-Kwiecińska.

w n u m e r z e

rozmowa

Geodeto Poznaj System 5
Sprzedawcy technologii GPS wyjaśniają kwestie związane z jej wykorzystaniem m.in. przez geodetów.

zawód

Dla kogo uprawnienia? 13
O zdobywaniu uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii przez absolwentów niektórych szkół średnich i wyższych o profilu niegeodezyjnym.

komputer

Mapy w Internecie 14
Z czego „zbudować” GIS? W tym celu potrzebnych jest kilka rzeczy, między innymi serwer internetowy, program obsługujący użytkownika systemu oraz dane, z których ten program będzie korzystał.

szkoła

Jak uczyć i czego uczyć? 17
Licząc na arytmetrze lub później na kalkulatorze dziesiątki razy korzystałam z form Hausbrandta i nauczyłam się ich na pamięć. Obecnie moi studenci pewnie też znaliby te formy, gdyby za ich pomocą obliczyli np. 30 kątów. Ale czy o to chodzi? – pyta Elżbieta Lewandowicz.

wydarzenia

Kataster w Europie 19
Połączone z warsztatami II plenarne posiedzenie grupy MOLA (The Meeting of Officials on Land Administration) zorganizowane pod koniec października w Warszawie jest dobrym pretekstem do szerszego przedstawienia samej organizacji. O wypowiedź poprosiliśmy Konrada Pirwitza, dyrektora Departamentu Katastru Nieruchomości GUGiK i jednocześnie członka Komitetu Zarządzającego grupy MOLA.

Geodeci w badaniach materii i energii 54
Pięte międzynarodowe warsztaty poświęcone precyzyjnemu ustawianiu akceleratorów (IWAA '97) zorganizowano pod koniec października w Argonne National Laboratory w stanie Illinois w USA. Współorganizatorem imprezy było Fermi National Accelerator Laboratory.

rynek

Zamówienia publiczne 36

archiwalia

Dywizjon do zadań specjalnych 40
O pomiarach artyleryjskich w Wojsku Polskim w okresie międzywojennym pisze Piotr Zarzycki.

świat

Japońskie impresje 46
Młodzi architekci na Popie Iwanie 50

Początkowo, dla potrzeb przyszłego projektu dyplomowego, rozważano adaptację budynku na Popie Iwanie do różnych funkcji: pierwotnej, czyli obserwatorium astronomicznego, ale również schroniska, strażnicy służby granicznej, stacji przekątnikowej czy nawet... klasztoru.

Konkurs GEODETY 53

Okladka: Ilustrację na okładkę przygotował Witold Barbara